कार्यालयीन सुधारणा

उद्योग संचालनालय

दि:१६.०४.२०२५

उद्योग विभाग

महाराष्ट्र शासन

निकष

संकेतस्थळ

केंद्र शासनाशी सुसंवाद

स्वच्छता

तक्रार ननवारण

कार्यालयीन सोई सुविधा

कामकाजातील सुधारणा

आर्थिक कर्मचारी प्रशिक्षण, सेवा विषयक, न्यायालयीन बाबी, आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता तांत्रज्ञानाचा(AI) वापर

आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

नाविन्यपूर्ण उपक्रम 1

नाविन्यपूर्ण उपक्रम 2

१ संकेतस्थळ

मैत्री पोर्टल	CMEGP पोर्टल	DI पोर्टल

➢ **संकेतस्थळाची वैशिष्ट्ये**

१. एकल अर्ज प्रणाली
२. रिअल-टाईम ट्रॅकिंग
३. ऑनलाइन तक्रार निवारण
४. डिजिटल दस्तावेज संकलन
५. धोरणे व योजना मार्गदर्शक तत्त्वे
६. इन्सेंटिव्ह कॅल्क्युलेटर
७. सक्रिय डॅशबोर्ड व MIS अहवाल
८. AI चॅटबॉट व ऑनलाईन सहाय्य केंद्र

मैत्री पोर्टल

https://maitri.maharashtra.gov.in

मैत्री द्वारे राज्यातील उद्योग/व्यवसाय संबंधित विविध विभागांच्या १०२ उद्योग/सेवा पूर्णतः एकत्रित करण्यात आल्या असून, इतर सेवांसह एकूण ११९ सेवा ऑनलाईन पद्धतीने उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत.

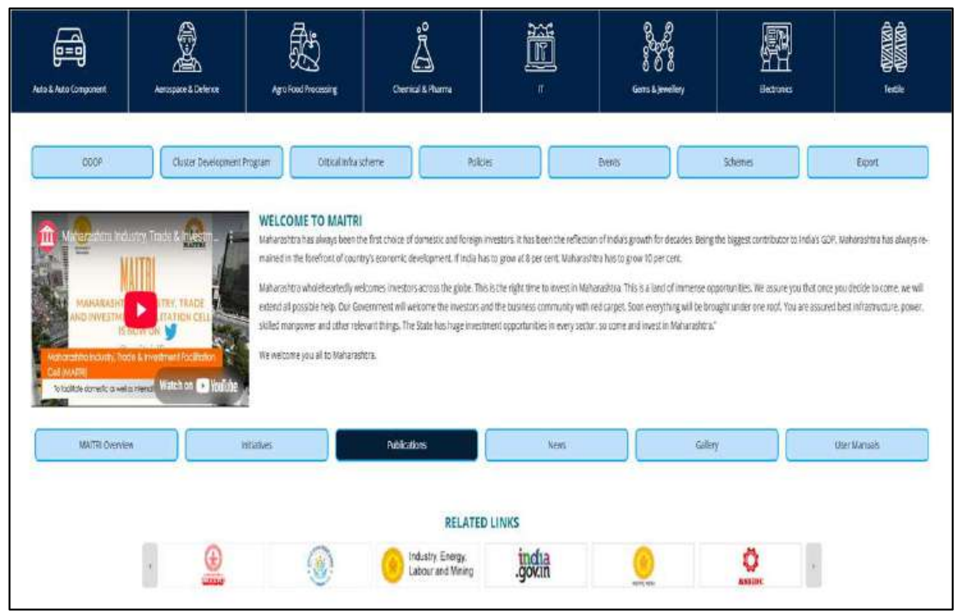

CMEGP Portal

https://maha-cmegp.gov.in

Directorate Of Industries Portal

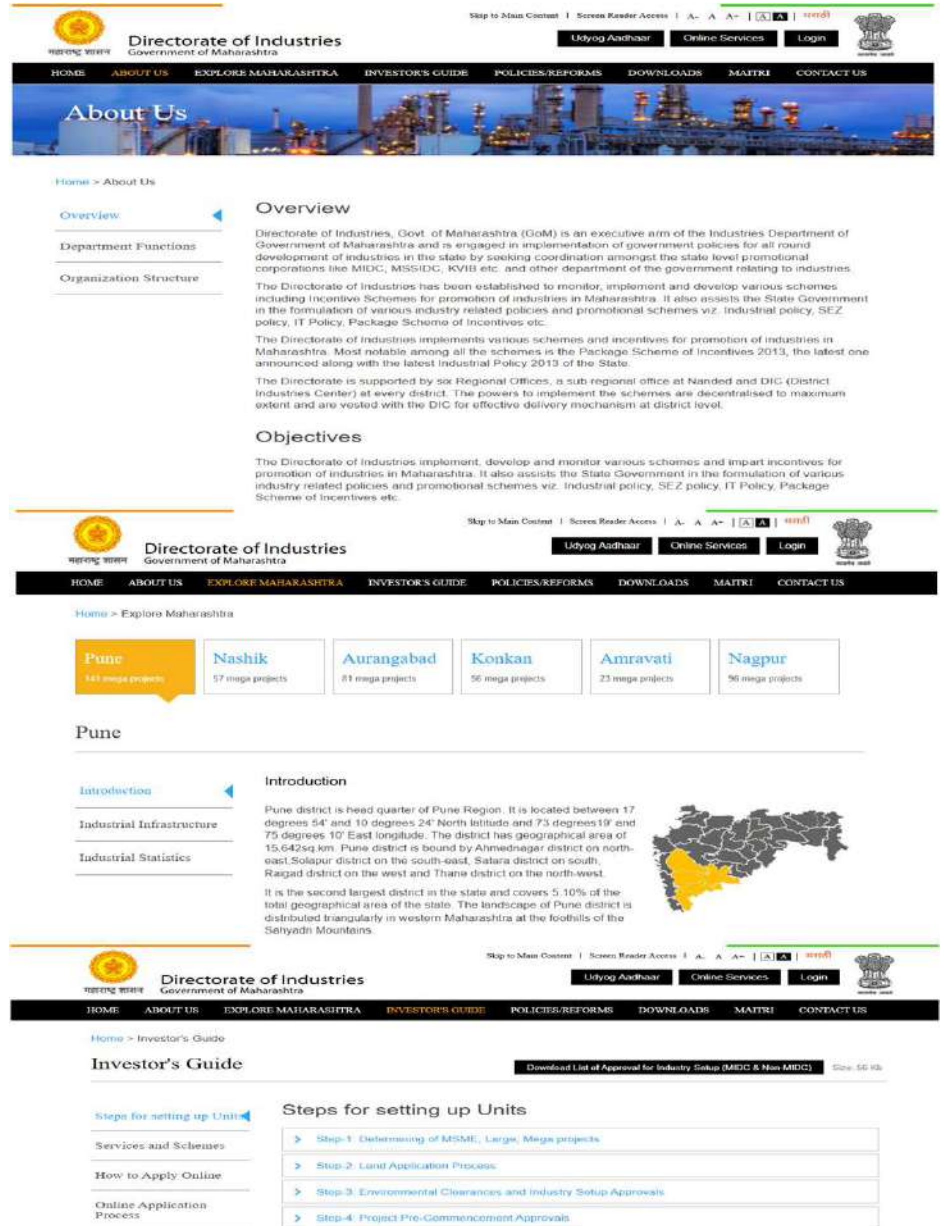

http://di.maharashtra.gov.in

२.१ केंद्र शासनाशी सुसंवाद

केंद्राकडे प्रलंबित प्रस्तावांचा पाठपुरावा व पुर्तता आणि राज्यासाठी केंद्रीय योजनांचा दिलेला लक्षांक पूर्ण करणे.

➢MSE-CDP योजना :

- **२०२४-२५** मध्ये **१८ प्रस्ताव (१०२.६० कोटी)** सादर **९२ कोटी निधी** प्राप्त.

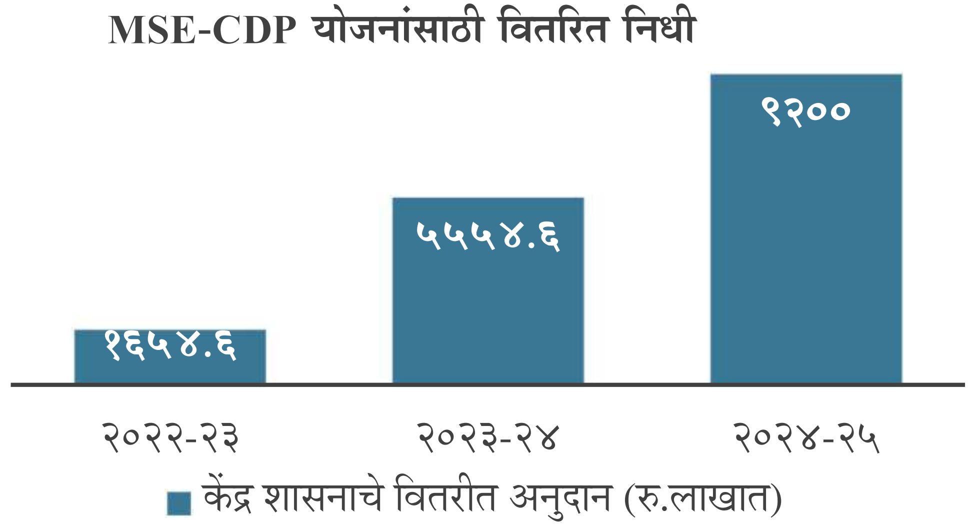

➢PMEGP योजनेचा निधी प्रवाह:

- २०२४-२५: ६७०६ लक्ष्य, ४५१६ मंजूर, ₹२२०८७.०० लाख मार्जिन मनी.
- २०२३-२४: ७३४७ लक्ष्य, ६१७५ मंजूर, ₹३०६०७.१४ लाख मार्जिन मनी.

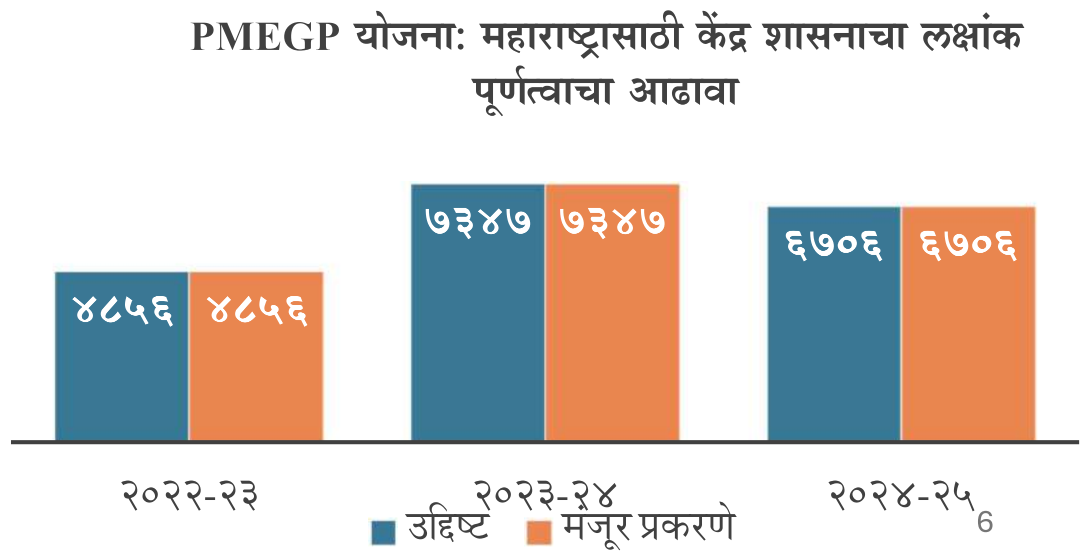

२. केंद्र शासनाशी सुसंवाद

केंद्रीय योजनांसाठी केंद्राचा हिस्सा प्राप्त करुन घेणे तसेच राज्याचा निधी अर्थसंकल्पित करुन वितरीत करणे.

- सुधारित मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्य शासनाचा सहभाग (दि. २५ एप्रिल २०२३): **१५% ते २०%**
- प्रकल्पासाठी राज्याचे योगदान: **₹४.५० कोटी** ते **₹६.०० कोटी**
- २०२४-२५ साठी सुधारित अर्थसंकल्पीय तरतूद: **₹१४.०० कोटी**
- शासनाकडे सादर केलेले प्रस्ताव: **₹११.१६ कोटींचे ८ प्रस्ताव**

S.No.	Organisation Name	State	District	Cluster Name	Status	Submitted Date	Updated Date	Details
1	MAHARASHTRA	MAHARASHTRA	KOLHAPUR	Dairy Packaging Cluster, Kadoli, Dist. Kolhapur	Application forwarded to State Govt.	21/03/2025		Detail
2	MAHARASHTRA	MAHARASHTRA	AURANGABAD	Plastic Processing Cluster	Application forwarded to State Govt.	20/03/2025		Detail
3	MAHARASHTRA	MAHARASHTRA	THANE	Readymade Garment Cluster	Application forwarded to State Govt.	18/03/2025		Detail
4	MAHARASHTRA	MAHARASHTRA	PUNE	Vishwakarma Coating Associations	Application forwarded to State Govt.	18/03/2025		Detail
5	MAHARASHTRA	MAHARASHTRA	AHMEDNAGAR	Dairy Packaging Cluster,	Application forwarded to State	13/03/2025		Detail

केंद्र शासनाच्या विविध विभागांकडून प्राप्त झालेल्या पत्रांवर वेळीच कार्यवाही करुन अनुपालन सादर करणे.

- मुंबईतील वरिष्ठ उप महालेखापालांनी पूर्ण केलेल्या ७ क्लस्टरचे अनुपालन अहवाल सादर
- केंद्र शासनाच्या पत्रांवर वेळेत कार्यवाही करून अनुपालन सादर करण्याचे काम सुरू

३.१ स्वच्छता

अभिलेख निंदणीकरण व वर्गीकरण:

- जुन्या नस्तींचे अ, ब, क, ड वर्गिकरण करण्यात आले आहेत.

मुदतबाहय अभिलेखे नष्ट करणे:

- कार्यालयातील जुन्या नस्तींचे अ, ब, क, ड असे वर्गिकरण करून एकूण **१२ ट्रक** रद्दीची विल्हेवाट लावली आहेत.

जुन्या वाहनांचे निर्लेखन:

- वाहन क्र. MH-01-SA-66 च्या 7101004730/00001 या ऑनलाईन प्रक्रियेद्वारे पूर्ण करण्यात आली आहे.

३.२ स्वच्छता

जड वस्तू संग्रह नोंदवही अद्ययावतीकरण:

- कार्यालयीन नसती कागदपत्रे व अहवाल जतन करण्यासाठी 4 अत्याधुनिक कॉम्पॅक्टर खरेदी करण्यात आले आहेत. तसेच कार्यालयासाठी नवीन संगणक व प्रिंटर खरेदी करण्यात आले असून, त्यांची नोंद जड वस्तू संग्रहात घेण्यात आली आहे.

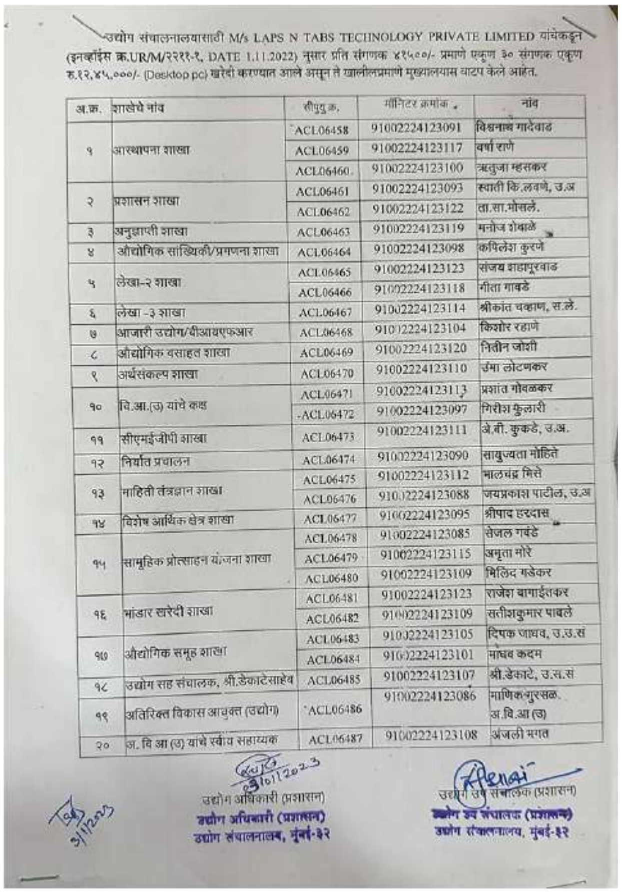

उद्योग संचालनालयासाठी M/s LAPS N TABS TECHNOLOGY PRIVATE LIMITED यांचेकडून (इनव्हॉईस क्र.UR/M/२२११-१, DATE 1.11.2022) नुसार प्रति संगणक ४१५००/- प्रमाणे एकूण ३० संगणक एकूण रु.१२,४५,०००/- (Desktop pc) खरेदी करण्यात आले असून ते खालीलप्रमाणे मुख्यालयास वाटप केले आहेत.

अ.क्र.	शाखेचे नांव	सीपुयु क्र.	मॉनिटर क्रमांक	नांव
१	आस्थापना शाखा	ACL06458	91002224123091	विश्वनाथ गादेवाड
		ACL06459	91002224123117	वर्षा राणे
		ACL06460	91002224123100	ऋतुजा म्हसकर
२	प्रशासन शाखा	ACL06461	91002224123093	स्वाती कि.लवणे, उ.अ
		ACL06462	91002224123122	ता.सा.मोसले.
३	अनुज्ञप्ती शाखा	ACL06463	91002224123119	मनोज शेवाळे
४	औद्योगिक सांख्यिकी/प्रगणना शाखा	ACL06464	91002224123098	कपिलेश कुरणे
५	लेखा-२ शाखा	ACL06465	91002224123123	संजय शहापूरवाड
		ACL06466	91002224123118	गीता गावडे
६	लेखा -३ शाखा	ACL06467	91002224123114	श्रीकांत चव्हाण, स.ले.
७	आजारी उद्योग/बीआयएफआर	ACL06468	91002224123104	किशोर रहाणे
८	औद्योगिक वसाहत शाखा	ACL06469	91002224123120	नितीन जोशी
९	अर्थसंकल्प शाखा	ACL06470	91002224123110	उमा लोटणकर
१०	वि.आ.(उ) यांचे कक्ष	ACL06471	91002224123113	प्रशांत गोवळकर
		ACL06472	91002224123097	गिरीश फुलारी
११	सीएमईजीपी शाखा	ACL06473	91002224123111	ओ.बी. कुकडे, उ.अ.
१२	निर्यात प्रचालन	ACL06474	91002224123090	सायुज्यता मोहिते
१३	माहिती तंत्रज्ञान शाखा	ACL06475	91002224123112	भालचंद्र मिसे
		ACL06476	91002224123088	जयप्रकाश पाटील, उ.अ
१४	विशेष आर्थिक क्षेत्र शाखा	ACL06477	91002224123095	श्रीपाद हरदास
१५	सामूहिक प्रोत्साहन योजना शाखा	ACL06478	91002224123085	सेजल गवंडे
		ACL06479	91002224123115	अमृता मोरे
		ACL06480	91002224123109	मिलिंद गडेकर
१६	भांडार खरेदी शाखा	ACL06481	91002224123123	राजेश बागाईतकर
		ACL06482	91002224123109	सतीशकुमार पाबले
१७	औद्योगिक समूह शाखा	ACL06483	91002224123105	दिपक जाधव, उ.उ.स
		ACL06484	91002224123101	माधव कदम
१८	उद्योग सह संचालक, श्री.डेकाटेसाहेब	ACL06485	91002224123107	श्री.डेकाटे, उ.स.सं
१९	अतिरिक्त विकास आयुक्त (उद्योग)	ACL06486	91002224123086	माणिक गुरसळ. अ.वि.आ (उ)
२०	अ. वि आ (उ) यांचे स्वीय सहाय्यक	ACL06487	91002224123108	अंजली भगत

उद्योग अधिकारी (प्रशासन)
उद्योग अधिकारी (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

उद्योग उप संचालक (प्रशासन)
उद्योग उप संचालक (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

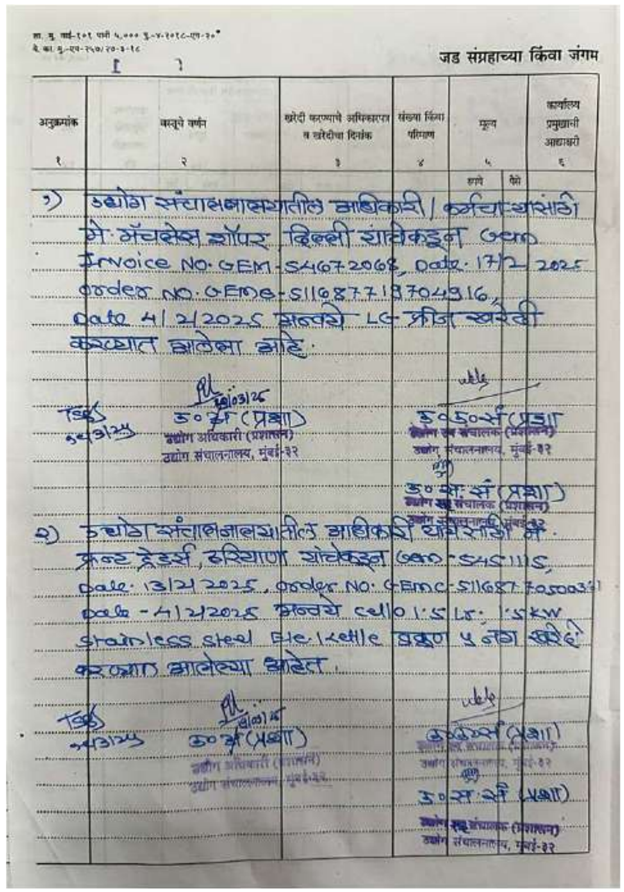

जड संग्रहाच्या किंवा जंगम

अनुक्रमांक	वस्तूचे वर्णन	खरेदी करण्याचे अधिकारपत्र व खरेदीचा दिनांक	संख्या किंवा परिमाण	मूल्य	कार्यालय प्रमुखाची आद्याक्षरी
१	२	३	४	५	६

१) उद्योग संचालनालयातील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांसाठी मे. मॅचलेस शॉपर, दिल्ली यांचेकडून Gem Invoice NO. GEM-S4672068, Date. 17/2/2025 order NO. GEMC-511687719704916, Date 4/2/2025 अन्वये LG फ्रीज खरेदी करण्यात आलेला आहे.

उ० अ० (प्रशा)
उद्योग अधिकारी (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

उ० उ० सं (प्रशा)
उद्योग उप संचालक (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

उ० स० सं (प्रशा)
उद्योग सह संचालक (प्रशासन)

२) उद्योग संचालनालयातील अधिकारी यांच्यासाठी मे. क्रन्ट ट्रेडर्स, हरियाणा यांचेकडून Gem-S4511S, Date. 13/2/2025, order NO. GEMC-511687705003, Date - 4/2/2025 अन्वये cello 1.5 Lt. 1.5 KW stainless steel Ele. kettle एकूण ५ नग खरेदी करण्यात आलेल्या आहेत.

उ० अ० (प्रशा)
उद्योग अधिकारी (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

उ० उ० सं (प्रशा)
उद्योग उप संचालक (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

उ० स० सं (प्रशा)
उद्योग सह संचालक (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

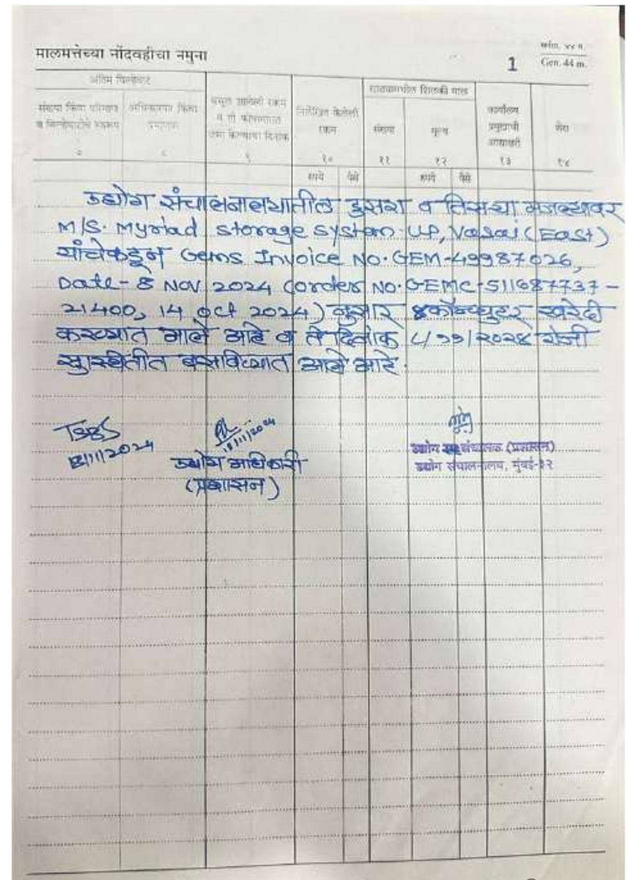

मालमत्तेच्या नोंदवहीचा नमुना

उद्योग संचालनालयातील दुसरा व तिसऱ्या मजल्यावर M/S. Myriad storage system LLP, Vasai (East) यांचेकडून Gems Invoice NO. GEM-49987026, Date - 8 NOV 2024 (order NO. GEMC-511687737-21400, 14 Oct 2024) नुसार ४ कॉम्पॅक्टर खरेदी करण्यात आले आहे व ते दिनांक 4/11/2024 रोजी सुस्थितीत बसविण्यात आले आहे.

उद्योग अधिकारी (प्रशासन)

उद्योग सह संचालक (प्रशासन)
उद्योग संचालनालय, मुंबई-३२

३.३ स्वच्छता

जुन्या व निरुपयोगी जड वस्तूंची विल्हेवाट:

- जुनी लोखंडी कपाटे - ३५, लोखंडी रॅक - ४०, ५ वर्षांपुढील नादुरुस्त अवस्थेत असलेली संगणकीय उपकरणे, झेरॉक्स मशीन इत्यादी वस्तू निर्लेखित करण्यात आल्या आहेतजुनी लोखंडी कपाटे, लोखंडी रॅक, स्टील आलमारी/ग्लास स्टील आलमारी इत्यादी जुन्या वस्तू हातकागत संस्था पुणे व उद्योग संचानालायाच्या विभागीय कार्यालय – पुणे, नाशिक, कोकण, यांना हस्तांतरित करण्यात आले.
- तसेच ५ वर्षांपेक्षा अधिक कालावधीपासून न दुरुस्त होणारे संगणकीय उपकरणे (CPU, Monitor, Photocopy machine, Printer, Scanner, Keyboard) इत्यादी वस्तू निर्लेखित करून जड वस्तू संग्रह नोंद वहीतून वगळून नोंद अद्ययावत करण्यात आली.

३.४ स्वच्छता

४. तक्रार निवारण

आपले सरकार पोर्टल

- सध्यास्थितीत उद्योग संचालनालयाकडे प्राप्त ६५० तक्रारींपैकी ५८१ तक्रारी निकाली काढण्यात आल्या असून ६९ तक्रारी खुल्या आहेत.

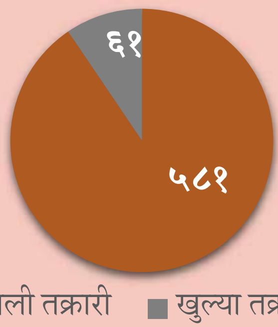

पी.जी. पोर्टल

- उद्योग संचालनालयाकडे प्राप्त १४६ तक्रारींपैकी ८० तक्रारी निकाली काढण्यात आल्या असून ६६ तक्रारी खुल्या आहेत.

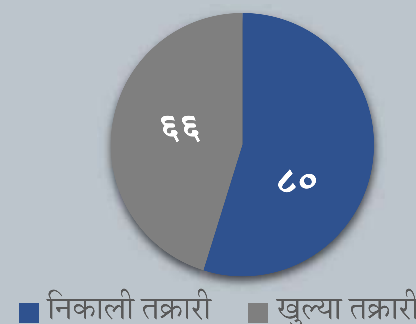

मैत्री पोर्टल

- मैत्री हेल्पलाइन क्रमांका १८६० २३३ २०२८ ची सुविधा उपलब्ध. तक्रार निवनारण १००%.

५.१ कार्यालयीन सोई सुविधा

कार्यालयाचे सौंदयीकरण

- कार्यालयाचे सुबक व आकर्षक नूतनीकरण करण्यात आले असून विविध धोरणे व माहितीचे फलक दर्शनी भागात लावले आहेत.

५.२ कार्यालयीन सोई सुविधा

अभ्यागतासाठी सुसज्ज प्रतीक्षालय व्यवस्था:

- कार्यालयात अभ्यागतांसाठी आरामदायी व सुसज्ज प्रतीक्षालय उपलब्ध करून देण्यात आले आहे.

कार्यालयामध्ये सुव्यवस्थित नामफलक व दिशादर्शक फलक लावणे

- कार्यालयामध्ये स्पष्ट, सुव्यवस्थित आणि आवश्यक ठिकाणी नामफलक आणि दिशादर्शक फलक लावण्यात आले आहेत.

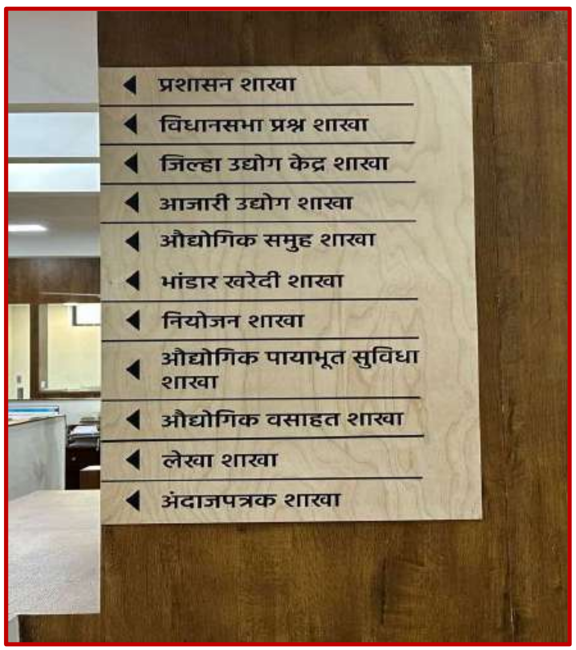

५.३ कार्यालयीन सोई सुविधा

कायमस्वरुपी स्वच्छ पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था:

- कार्यालयात स्वच्छ आणि सुरक्षित पिण्याच्या पाण्यासाठी नवीन RO फिल्टर स्थापित करण्यात आला आहे,

कर्मचारी व अभ्यागत यांचेसाठी स्वच्छ प्रसाधनगृहाची व्यवस्था

- तसेच, कार्यालयातील स्त्री व पुरुष कर्मचारी वापरत असलेल्या प्रसाधनगृहांची आवश्यक दुरुस्ती आणि सुधारणा सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करण्यात आलेली आहे.
- स्वच्छतागृहाची नियमित स्वच्छता आणि देखभाल प्रभावीपणे पार पाडण्या साठी योग्य समन्वयक नियुक्त करण्यात आला आहे.

पूर्वी	सध्यास्थितीत

पूर्वी	सध्यास्थितीत

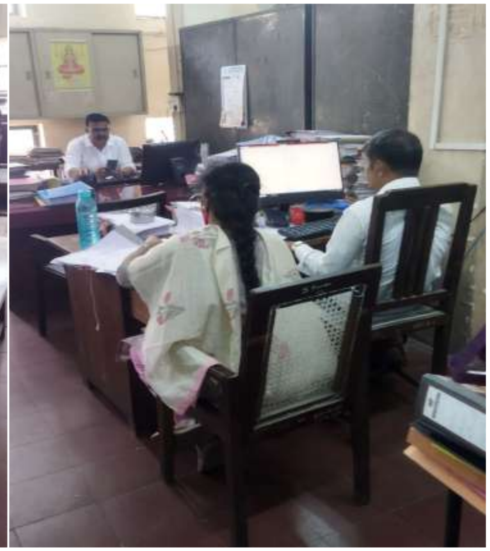

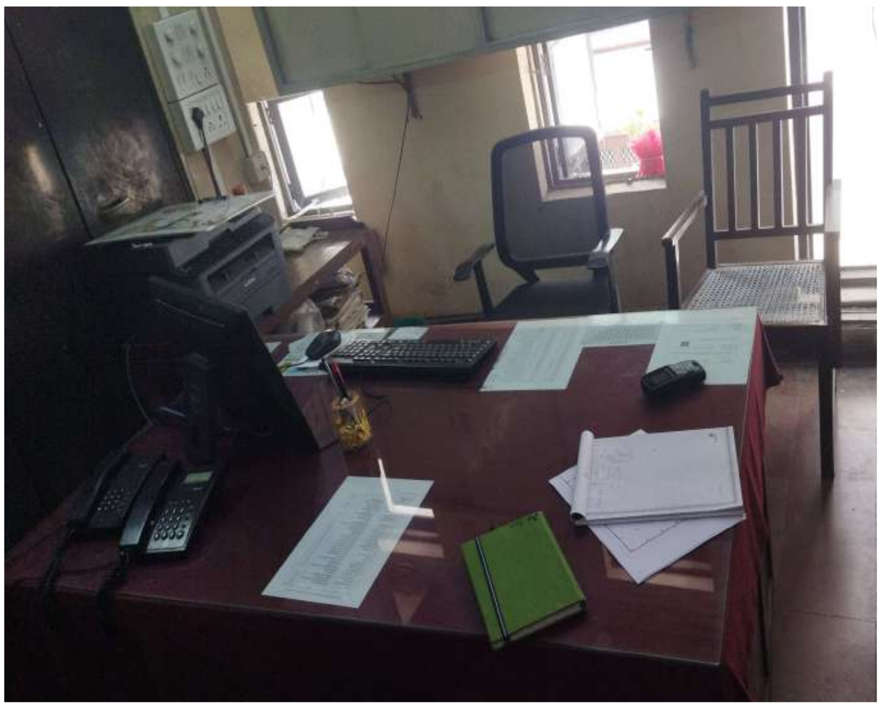

पूर्वी

सध्यास्थितीत

पूर्वी	सध्यास्थितीत

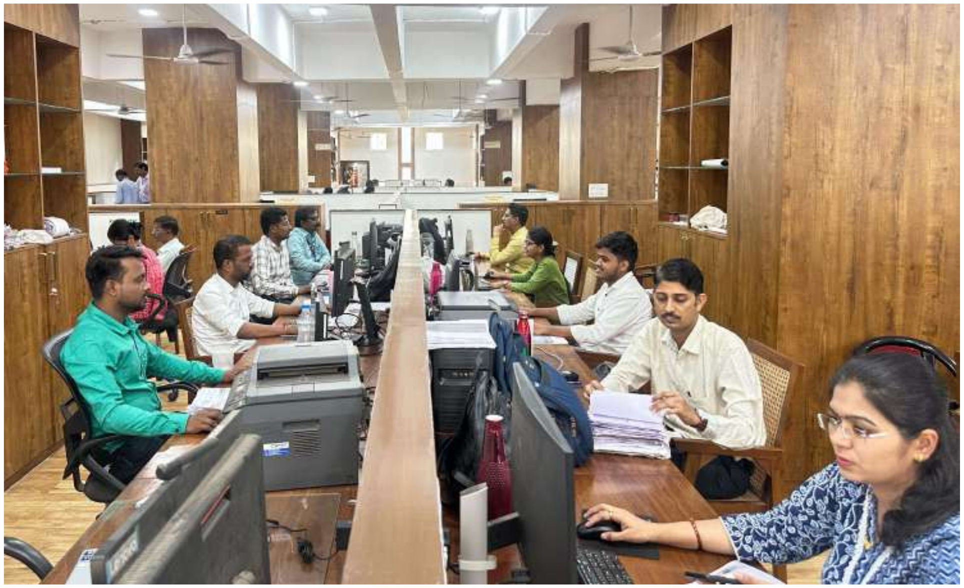

पूर्वी	सध्यास्थितीत

MAHARASHTRA LOGISTICS POLICY 2024
STATE LOGISTICS HUB
ODOP

पूर्वी	सध्यास्थितीत

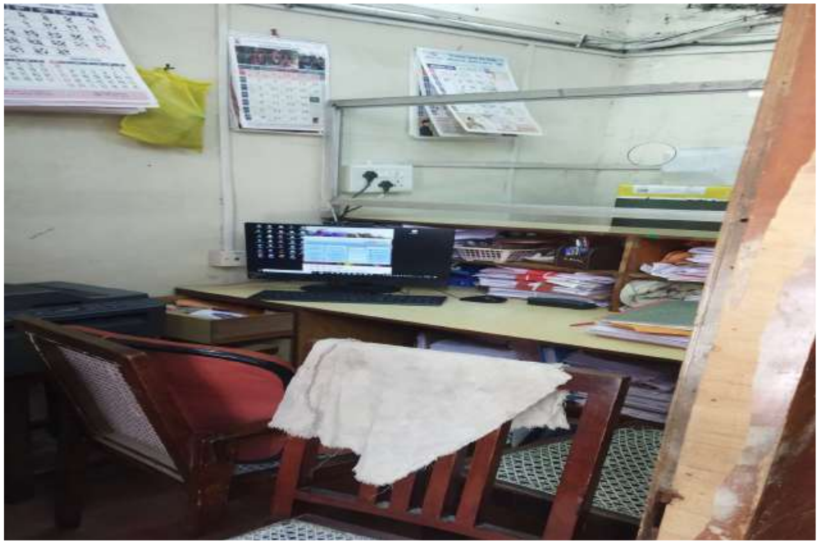

नोंदणी कक्ष
आवक | जावक

नोंदणी कक्ष
Transforming the
Industrial Horizon

पूर्वी	सध्यास्थितीत

पूर्वी	सध्यास्थितीत

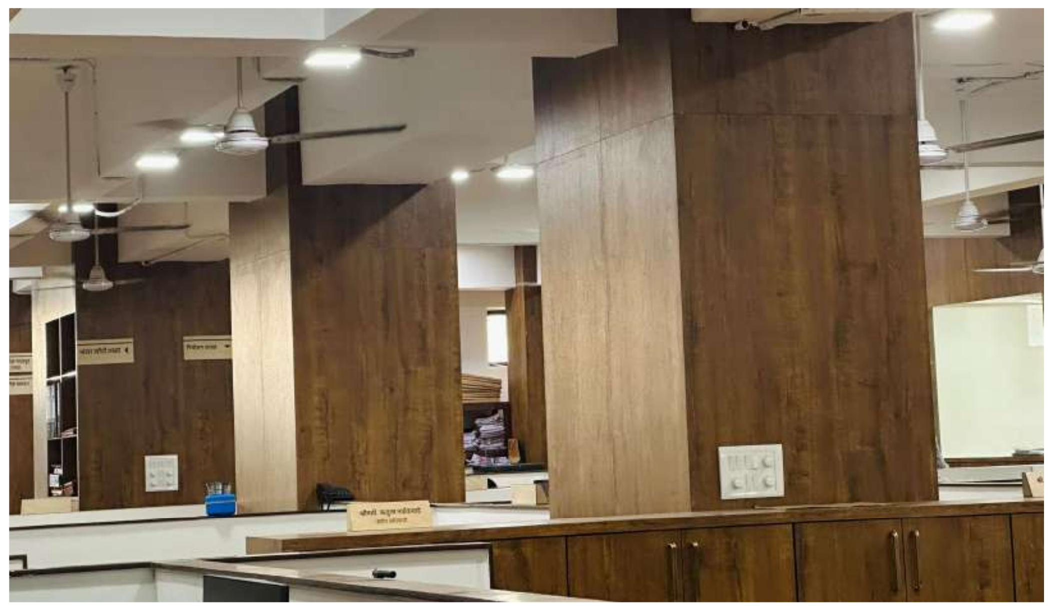

सध्यास्थितीत

६ कामकाजातील सुधारणा : ई- ऑफीस प्रणाली

प्रशासकीय कामकाजाच्या सुलभीकरणासाठी दिनांक **१ नोव्हेंबर २०२३** पासून **मैत्री** कार्यालयासाठी आणि दिनांक **१ सप्टेंबर २०२४** पासून **मुख्यालयात** ई-ऑफिस प्रणालीचा वापर सुरू करण्यात आला आहे. यासाठी सर्व अधिकाऱ्यांना एकूण **४२५ यूजर आयडी** आणि पासवर्ड प्रदान करण्यात आले आहेत.

ई-ऑफीस द्वारे निकाली काढलेल्या नास्त्यांची टक्केवारी - ८३.२२ %

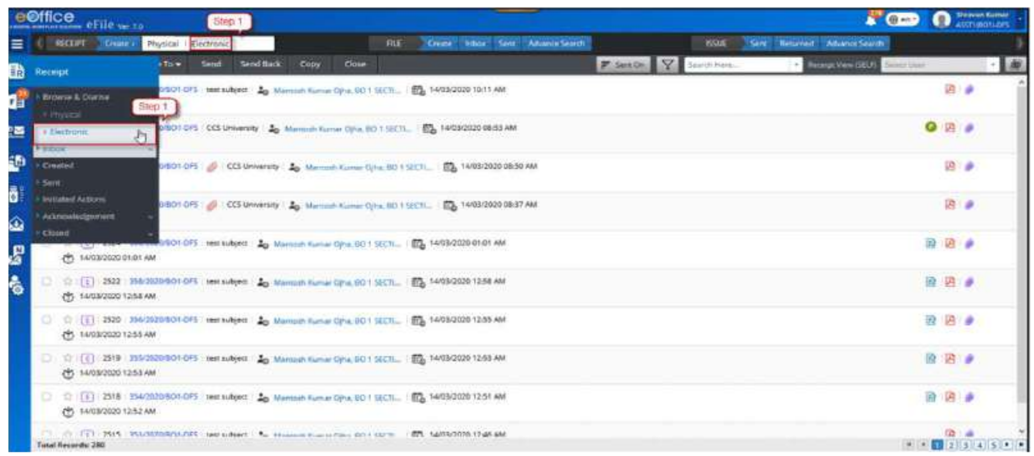

उद्योग संचालनालयामध्ये प्रशासकीय प्रक्रियेसाठी सध्या ४ किंवा त्यापेक्षा कमी प्रकरणे निकाली काढण्याची कार्यप्रणाली अवलंबली जात आहे.

➢ प्रकरणांचा प्रवास:

लिपिक → उद्योग अधिकारी → अधीक्षक उद्योग अधिकारी / उद्योग सहसंचालक → विकास आयुक्त (उद्योग)

७.१ अधिकारी कर्मचारी प्रशिक्षण, सेवा विषयक बाबी

नव्याने सेवेत प्रवेशित अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षित करणे

नव्याने नियुक्त अधिकारी/ क्षेत्रीय अधिकारी व कर्मचार्यांसाठी EDII (अहमदाबाद) /वनामती (नागपूर) / यशदा (पुणे) येथे प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करण्याची कार्यवाही सुरू आहे.

बहुतांश अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचे गोपनीय अहवाल पुनरावलोकन प्रक्रियेत आहेत. लवकरच त्यांचे समाधान होईल.

पदोन्नती व कर्मचाऱ्यांच्या तक्रारी निवारण करणे

पदोन्नती प्रक्रिया पारदर्शक आणि वेळेवर होण्यासाठी ज्येष्ठता सूची तयार केली आहे. कर्मचाऱ्यांचा सेवा विषयक तक्रारी / महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण यांचाय्कडे पाठपुरावा व समन्वय.

गट	मंजुर पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	शेरा
अ	९१	६६	२५	उद्योग उप संचालक (तां) या संवर्गाच्या ७ पदांची जाहीरात मलोआ कडून प्रसिध्द झाली आहे. पदोन्नतीची पदे भरण्याचे कार्यवाही सुरु आहे.
ब	१२८	९५	३३	उद्योग अधिकारी (तां) या संवर्गाच्या ११ पदांची जाहीरात मलोआ कडून प्रसिध्द झाली आहे. पदोन्नतीची पदे भरण्याचे कार्यवाही सुरु आहे.
क	५९४	२७६	३१८	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडे मागणीपत्र सादर करण्यात आलेले आहे. पदोन्नतीची पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे
ड	१२२	६५	५७	कार्यवाही सुरु आहे
एकूण	**९३५**	**५०२**	**४३३**	

७.२ कामकाजातील सुधारणा

सेवेजेष्ठता यादी

ज्येष्ठतासूची (राजपत्रित अधिकारी)	तात्पुरती / अंतिम प्रसिध्द दिनांक
उद्योग सह संचालक (गट-अ)	दि.०१.०१.२०२५ ज्येष्ठतासूची दि.६.३.२०२५ शासनाकडून प्रसिध्द
अधिक्षकीय उद्योग अधिकारी (गट-अ)	दि.०१.०१.२०२४ ज्येष्ठतासूची दि.१७.०२.२०२५ शासनाकडून प्रसिध्द
उद्योग उप संचालक (तांत्रिक) (गट-अ)	दि.०१.०१.२०२५ तात्पुरती ज्येष्ठतासूची दि.०६.०३.२०२५ शासनाकडून प्रसिध्द
उद्योग उप संचालक (प्रशासन) (गट-अ)	निरंक (कोणीही अधिकारी नसल्यामुळे)
उद्योग अधिकारी (तात्रिक) (गट-ब)	दि.०१.०१.२०२५ तात्पुरती ज्येष्ठतासूची दि.११.०३.२०२५ शासनाकडून प्रसिध्द
उद्योग अधिकारी (प्रशासन) (गट-ब)	दि.०१.०१.२०२५ अंतिम ज्येष्ठतासूची दि.११.०३.२०२५ शासनाकडून प्रसिध्द

अधिकारी /कर्मचारी गोपनीय अहवाल

राजपत्रित अधिकारी	एकूण संख्या	प्राप्त	अप्राप्त
गट-अ	४५	३९ (कारवाई चालू आहे)	६
गट-ब	८०	६३ (कारवाई पूर्ण)	१७

७.३ कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्रज्ञान AI Chatbot चा वापर

कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) तंत्रज्ञान वापरण्यासाठी साठी अधिकारी / कर्मचारी यांना प्रशिक्षणद देणे

- अधिकारी आणि कर्मचारी यांना **Udyog Mitra AI Chatbot** च्या वापरासाठी प्रशिक्षण देण्यात आले आहे.
- या प्रशिक्षण मुद्यावर भर देण्यात आला आहे.
    १. AI चॅटबॉटद्वारे माहिती मिळवण्याची पद्धत.
    २. गुंतवणूकदारांच्या शंका व प्रश्नांना अचूक व प्रभावी मार्गदर्शन.
    ३. AI-आधारित डेटा आणि इनसाइट्स वापर करून निर्णय घेण्याची प्रक्रिया.
- प्रशिक्षणाद्वारे अधिकाऱ्यांना चॅटबॉटच्या कार्यप्रणालीची सखोल माहिती देऊन त्याच्या वापरासंदर्भात मार्गदर्शन करण्यात आले.

कृत्रिम बुद्धिमत्ता AI तंत्रज्ञानाचा वापर सुरू करणे

- गुंतवणूकदार आणि अधिकारी दोघेही आवश्यक माहिती क्षणात प्राप्त करू शकतात, त्यामुळे वेळेची बचत.
- मॅन्युअल हस्तक्षेपाची गरज कमी होते, परिणामी कार्यालयीन कार्यक्षमता वाढण्यास मदत.
- चॅटबॉटद्वारे डेटा आणि इनसाइट्स AI तंत्रज्ञानामुळे सहज प्राप्त करून निर्णय प्रक्रिया वेघवान.
- AI-आधारित प्रणालीमुळे कार्यालयीन प्रक्रिया अधिक, अचूक, प्रभावी आणि गुंतवणूकदार-केंद्रित.

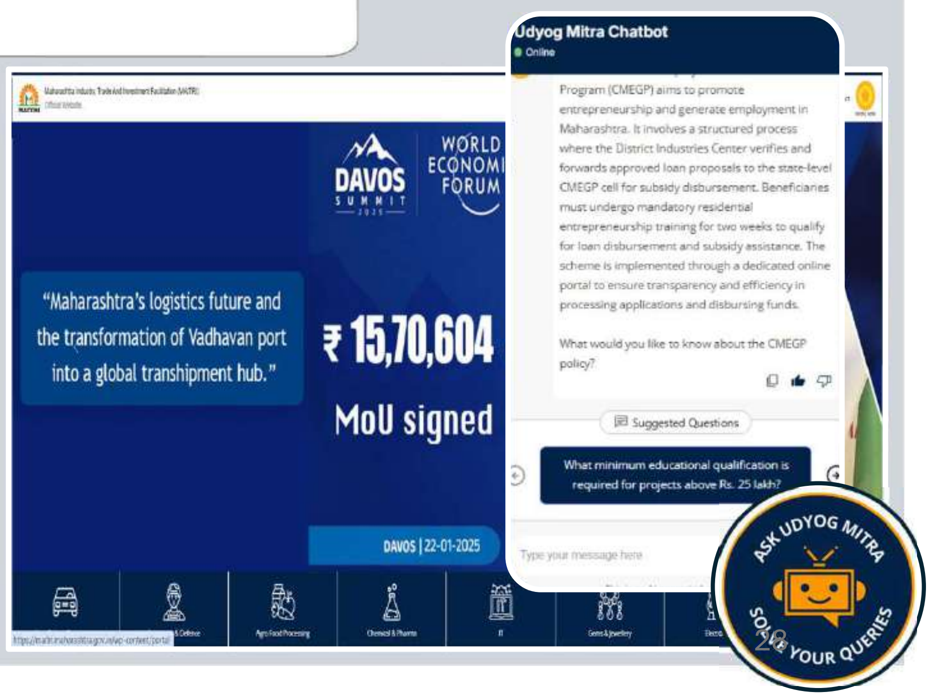

७.४ कृत्रिम बुद्धिमत्ता तंत्रज्ञान AI Chatbot चे वैशिष्ट्ये

उद्योजकांसाठी २४/७ सहाय्य

- ChatBot **व्यवसाय नोंदणी, प्रोत्साहने, धोरणे आणि औद्योगिक योजनांशी संबंधित प्रश्नांची त्वरित उत्तरे** प्रदान करतो, उद्योजक आणि MSMEs साठी 24x7 **सहाय्य** उपलब्ध करून देतो.

शासकीय योजना व अनुदान मार्गदर्शन

- **महाराष्ट्रातील औद्योगिक धोरणे, आर्थिक प्रोत्साहने आणि अनुदान कार्यक्रमांची सविस्तर माहिती** पुरवतो, जेणेकरून उद्योगांना **सरकारी लाभ सहज मिळविता येतील.**

व्यक्तिगत व्यवसाय शिफारसी

- **वापरकर्त्यांच्या इनपुटनुसार योग्य योजना, धोरणे आणि संबंधित विभाग सुचवतो**, ज्यामुळे उद्योगांसाठी निर्णयप्रक्रिया जलद आणि प्रभावी होते.

अर्ज व तक्रार निवारण सहाय्य

- **अर्जांची स्थिती तपासणे, तक्रारी सोडविणे आणि मंजुरी,परवाने व लायसन्स प्रक्रियेसाठी मार्गदर्शन** पुरवतो, ज्यामुळे व्यवसायिक प्रक्रियेतील अडचणी कमी होतात.

बहुभाषिक समर्थन व सुलभ इंटरफेस

- **मराठी, हिंदी आणि इंग्रजीसह अनेक भाषांचे समर्थन** पुरवतो, ज्यामुळे महाराष्ट्रातील **विविध उद्योगांसाठी सहज आणि सोयीस्कर प्रवेश** उपलब्ध होतो.

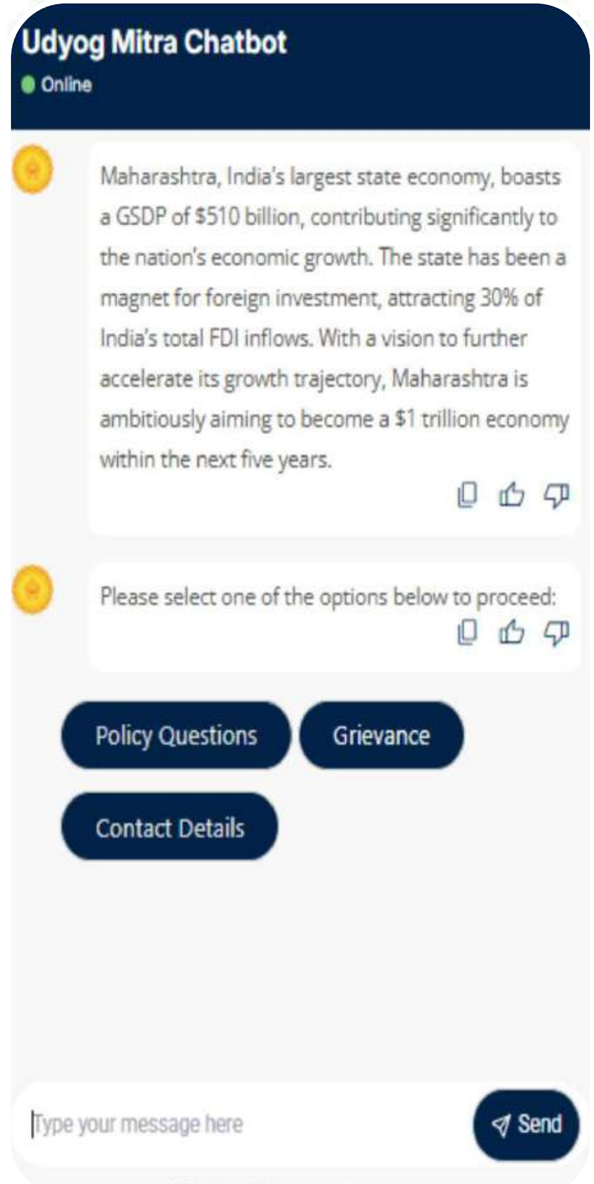

८.१ आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

MSME समाधान

- महाराष्ट्रातील MSME समाधान उपक्रमातील सहभाग हा सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योग (MSME) क्षेत्रातील विलंबित देयक समस्येच्या निवारणासाठीच्या राष्ट्रीय प्रयत्नांचा एक महत्त्वाचा घटक आहे.
- या उपक्रमाच्या माध्यमातून MSME उद्योगांच्या रोख प्रवाहात आणि आर्थिक स्थैर्यात लक्षणीय सुधारणा होऊन त्यांना वेळेवर देयके मिळण्यास मदत होत आहे.
- देशभरात या उपक्रमांतर्गत अनेक विलंबित देयक प्रकरणांचे यशस्वी निवारण करण्यात आले असून, त्यामुळे एमएसएमईंची विश्वासार्हता वाढली असून व्यवसायिक संबंध अधिक बळकट झाले आहेत.

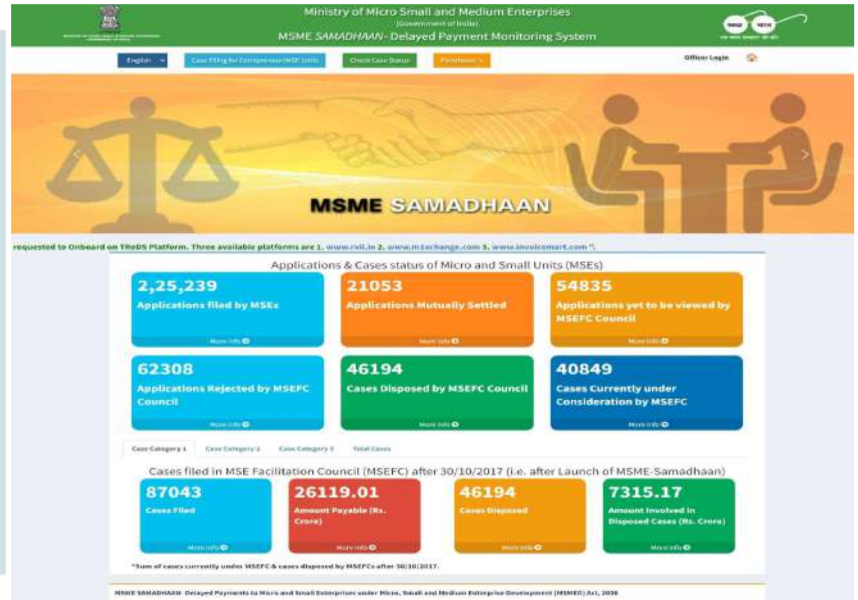

व्यापारी / कामगार संघटनांशी चर्चा करून अडचणी सोडवणे

- विविध धोरणे तयार करताना उद्योग संघटना आणि भागधारकांशी चर्चा केली जात आहे. धोरण तयार करताना किंवा सुधारणा करताना, भागधारकांकडून प्राप्त सूचना विचारात घेतल्या जातात.

गुंतवणूकदार उद्योजकांच्या अडचणींचे निवारण करणे

- मैत्री कक्षामार्फत गुंतवणूकदार व उद्योजकांच्या अडचणी सोडविण्यासाठी प्रभावी कार्यवाही केली जात आहे.
- आजपर्यंत प्राप्त २४४९ गा-हाणी अर्जापैकी २४०७ अर्जाचे निराकरण करण्यांत आले आहे.

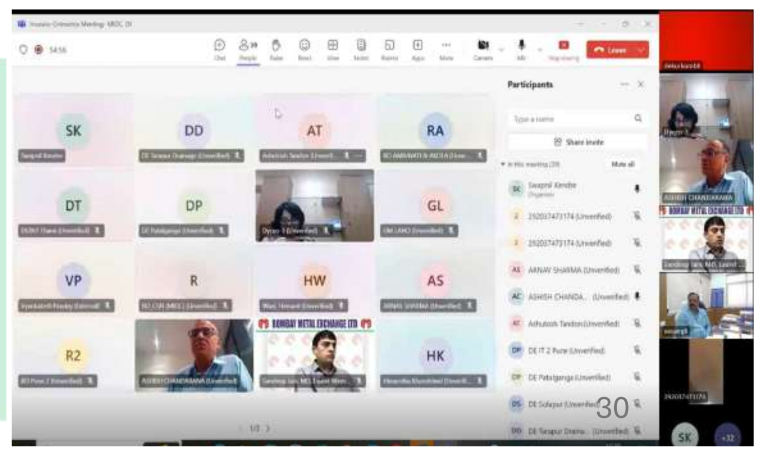

८.२ आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

District Investment Summit

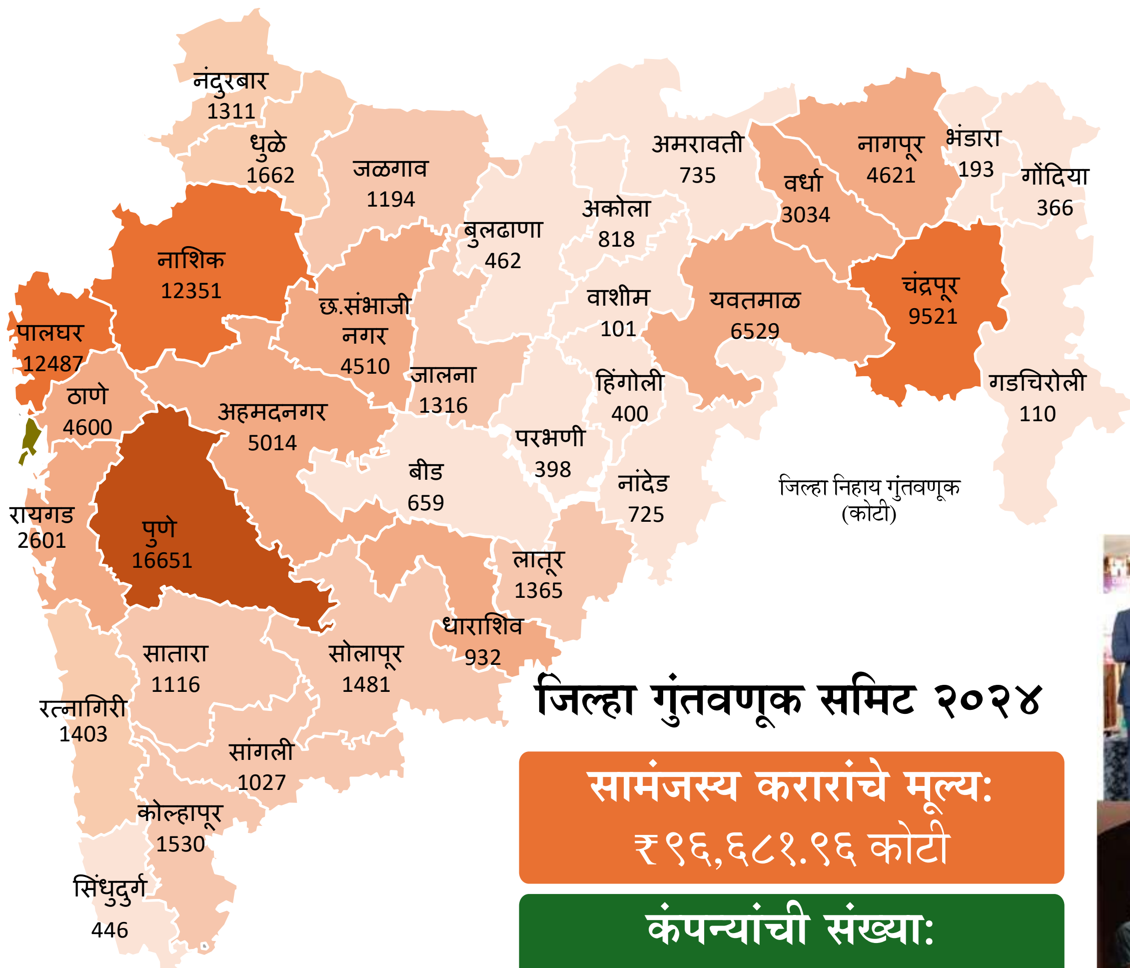

फेब्रुवारी-मार्च २०२४

- **३४** कार्यक्रमांचे आयोजन
- **२,७३०** उद्योजक, गुंतवणूकदार, आणि विविध औद्योगिक क्षेत्रांतील तज्ज्ञ सहभागी.

जिल्हा गुंतवणूक समिट २०२४

सामंजस्य करारांचे मूल्य:
₹९६,६८१.९६ कोटी

कंपन्यांची संख्या:
२,६५२

अनुमानित रोजगार:
२,३१,३३०

८.३ आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

Foreign Direct Investment (FDI)

- महाराष्ट्र भारतातील थेट विदेशी गुंतवणुकीत (FDI) **३१%** वाट्यासह **आघाडीवर** आहे.
- ऑक्टोबर **२०१९ ते जून २०२४** दरम्यान भारताच्या थेट विदेशी गुंतवणुकीत महाराष्ट्राचा सर्वाधिक वाटा, **₹६,०३,२३४ कोटी** गुंतवणूक मिळाली.
- महाराष्ट्राने **Q१ FY२०२५** मध्ये **₹७०,७९५ कोटी** आणि **Q३** पर्यंत **₹१,३९,४३४ कोटींची** थेट विदेशी गुंतवणूक प्राप्त करून भारतातील अव्वल स्थान कायम राखले.

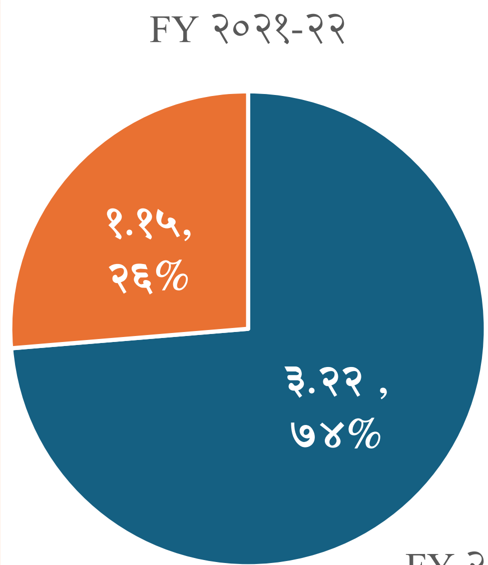

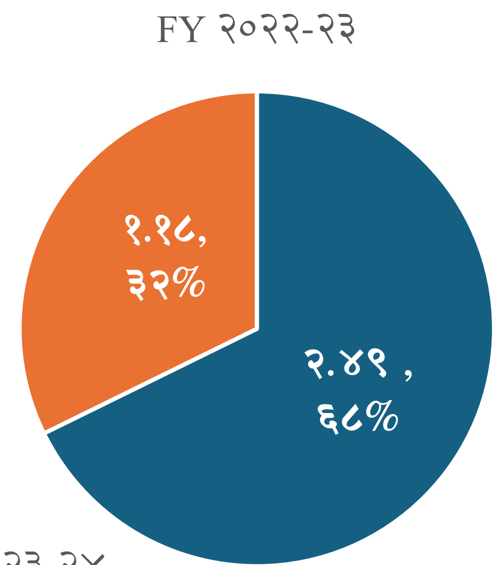

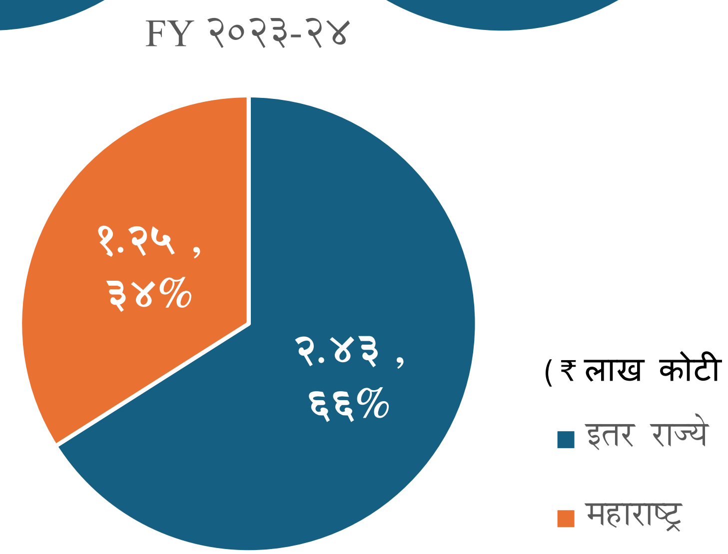

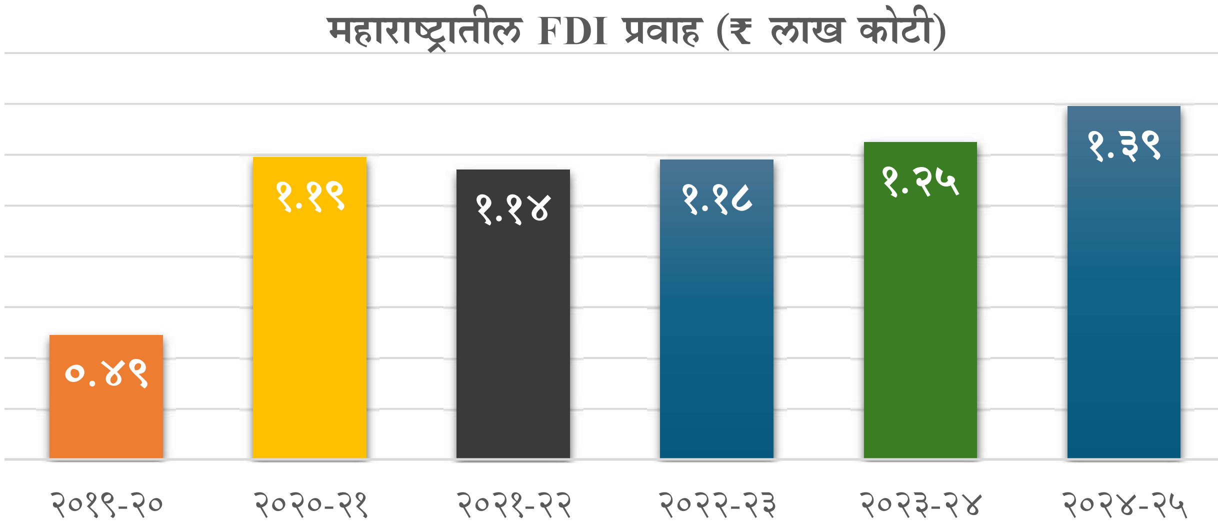

८.४ आर्थिक व औद्योगिक गुंतवणुकीस प्रोत्साहन

District Business Facilitation Centres

BFC अंतर्गत सुविधा

- उद्योग आरोग्य क्लिनिक
- व्यवसाय सल्ला आणि मार्गदर्शन
- मार्केटिंग आणि व्यवसाय विकास मार्गदर्शन
- नेटवर्किंग कार्यक्रमांसाठी प्रवेश
- पुरवठादार क्षमता विकास उपक्रम
- कौशल्य आणि क्षमता विकास
- संस्थात्मक वित्तसहाय्यासाठी मदत
- नियामक मंजुरीसाठी मार्गदर्शन
- धोरणविषयक बाबींवर अभिप्राय यंत्रणा
- निर्यात प्रक्रियेसाठी सहाय्य

- **कार्यालयीन कार्यस्थळ – निश्चित**
- **कर्मचारी स्त्रोत – प्रक्रिया सुरू**

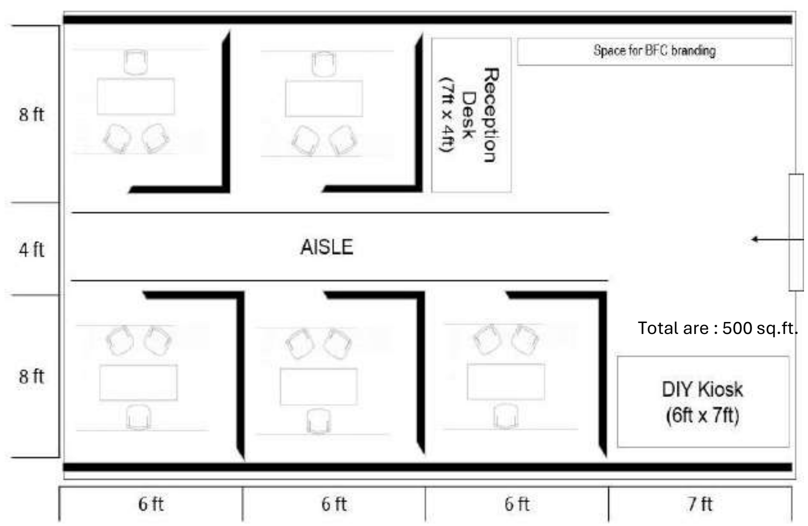

BFC टीम आणि कार्यालयाचे मांडणी (लेआउट)

१. प्रकल्प व्यवस्थापक (MSSIDC)
२. व्यवस्थापक व वित्त तज्ज्ञ
३. उद्योग विकास व्यवस्थापक
४. तंत्रज्ञान व्यवस्थापक
५. महिला उद्योजकता व्यवस्थापक
६. फील्ड ऑफिसर
७. ऑफिस बॉय

८.५ उद्योग संचालनालय - नविन उद्योग भवन

राज्यातील उद्योजकांना अत्याधुनिक सोयी-सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यात उद्योग भवन उभारले जात आहेत. या उपक्रमाच्या प्रथम टप्प्यात १४ जिल्ह्यांचा समावेश करण्यात आला आहे.

प्रकार	बांधकाम क्षेत्र (Sq.m.)	जिल्हे	लेआऊट	३-D दृश्य
लघु	१५००	बीड, धाराशीव, वर्धा, गडचिरोली	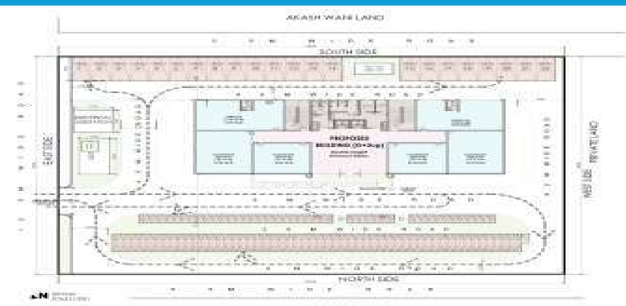	
मध्यम	२०००	जालना, अकोला, छ. संभाजीनगर, भंडारा	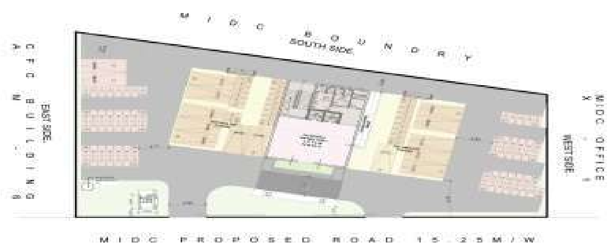	
मोठे	३०००	रत्नागिरी, अहमदनगर, सातारा, जळगांव, सोलापूर, नाशिक	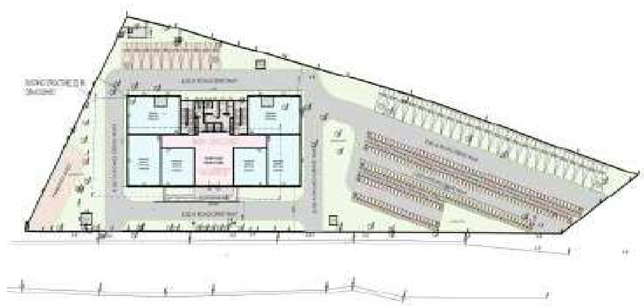	

९. नाविन्यपूर्ण उपक्रम : सुकर जीवनमान (Ease of Living)

उद्योग विभागातील सेवा आणि सुधारणा उपक्रम

- DPIIT ने २०२२ मध्ये एकूण ९१ सुधारणा सुचविल्या होत्या, त्यापैकी ९० सुधारणांची अंमलबजावणी करण्यात आलेली आहे.
- सेवा वितरणासाठी ऑनलाइन प्रणाली विकसित करणे, ज्यामध्ये ऑनलाइन अर्ज, ऑनलाइन पेमेंट, ऑनलाइन स्थिती ट्रॅकिंग आणि प्रमाणपत्र डाउनलोड करण्याच्या सुविधा उपलब्ध असतील.
- सुगम जीवनमान चौकटीअंतर्गत सेवा आपले सरकार पोर्टल शी एकत्रित करणे आणि महाराष्ट्र सार्वजनिक सेवा हक्क अधिनियम अंतर्गत सेवा वितरणाच्या कालमर्यादा अधिसूचित करणे.
- सेवा वितरणाच्या संदर्भात विभागाच्या कार्यप्रदर्शनाचे दर्शन घडविणारा डॅशबोर्ड कार्यान्वित करणे.

वीज जोडणी	मालमत्ता नोंदणी	भू-अभिलेखांत फेरफार
पाणी जोडणी	एलपीजी सिलेंडर/जोडणी	वीज बिल भरणा
वीज नोंदीत फेरफार	वाहन परवाना	मालमत्ता कर नोंदीत फेरफार

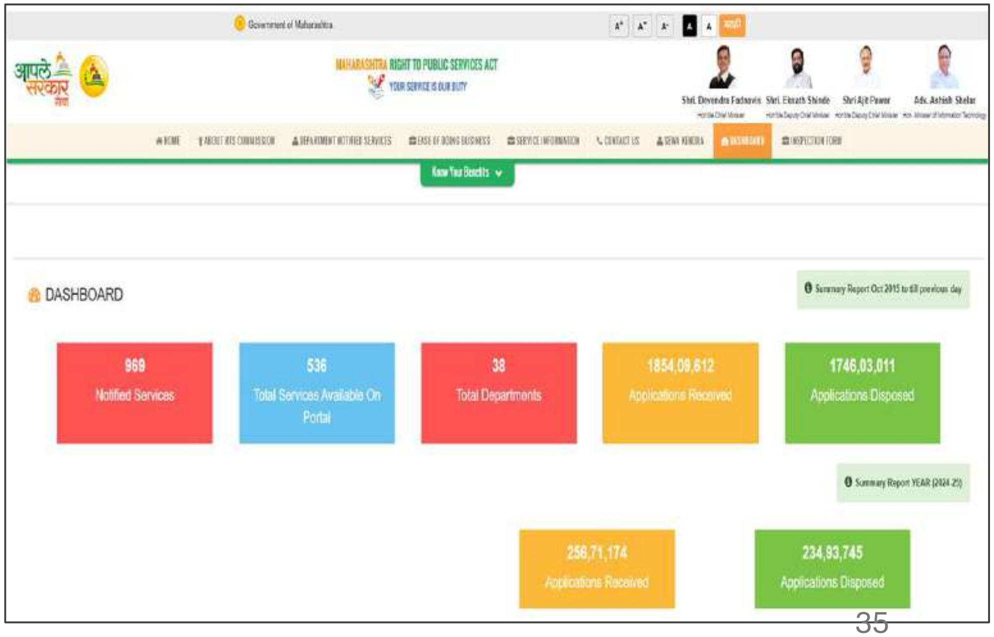

१०.१ नाविन्यपूर्ण उपक्रम (Innovative Initiatives)

01 IGNITE

02 MAHA-60

03 ODOP

04 EODB

05 District Investment Sumit

१०.२ नाविन्यपूर्ण उपक्रम (Innovative Initiatives)

IGNITE 1.0

ऑक्टोबर – डिसेंबर २०२३	३६ कार्यक्रम आयोजित	७५१३ सहभागी

IGNITE 2.0

जुलै – ऑगस्ट २०२४	३३ कार्यक्रम आयोजित	६९०८ सहभागी

१०.३ नाविन्यपूर्ण उपक्रम (Innovative Initiatives)

<table>
<tr><th colspan="6">उपक्रमे</th></tr>
<tr><td colspan="2">GR द्वारे अधिकृतता</td><td colspan="2">ODOP कॉफी टेबल प्रकाशन</td><td colspan="2">खरेदी-विक्री मेळावे : २०२२ मध्ये ३३ कार्यक्रम ५१०७ उपस्थित</td></tr>
<tr><td colspan="6">७२ उत्पादने ODOP अंतर्गत निवडली असून, प्रत्येक जिल्ह्यासाठी एक कृषी आणि एक कृषीतर उत्पादन.</td></tr>
<tr><td colspan="3">राष्ट्रीय ODOP पुरस्कार २०२३ – महाराष्ट्र राज्य उपविजेता.</td><td colspan="3">MSMEs / लघुउद्योगांना राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय संधी देणारा उपक्रम</td></tr>
</table>

Connecting Maharashtra to the World

१०.५ नाविन्यपूर्ण उपक्रम (Innovative Initiatives)

महा-६० ॲक्सेलरेशन कार्यक्रम

➢ **सहकारी**

- महाराष्ट्र शासन
- कॉर्नेल विद्यापीठ
- XED

बॅच १:	६० स्टार्टअप्सने यशस्वीपणे पदवी प्राप्त केली
बॅच २:	८९ स्टार्टअप्सची बॅच क्षमता

₹१००० कोटींची गुंतवणूक

१०६८ नव्या रोजगार संधी उपलब्ध

१०.४ नाविन्यपूर्ण उपक्रम (Innovative Initiatives

EODB : Ease of Doing Busines

BRAP २०२४ अंतर्गत **३५७** सुधारणा सुचविलेल्या

३३४ सुधारणा पूर्ण झाल्या आहेत.

जानेवारी २०२३ मध्ये

३४ कार्यक्रमांचे आयोजन

२९१४ उद्योजकांची उपस्थिती

भागधारक : गुंतवणूकदार, उद्योजक, औद्योगिक संघटना, वास्तुविशारद, वकील, सी.ए., DIC अधिकारी, विभागीय अधिकारी,

महाराष्ट्राने BRAP-२०२२ मध्ये "उद्योग समागम २०२४" मध्ये 'टॉप अचिव्हर्स' श्रेणी प्राप्त केली.

UK India Business Council (UKIBC) अहवाल (२०२२):

'Report on Doing Business In India' च्या वार्षिक अहवालात महाराष्ट्र सर्वाधिक गुणांक असलेले राज्य घोषित केले.

क्षेत्रीय कार्यालयांना भेटी – उद्योग संचालनालय

आठवड्यातून किमान २ दिवस क्षेत्रीय कार्यालयांना भेटी देऊन पाहणी करणे

विभागीय अधिकाऱ्यांना आठवड्यातून किमान दोन दिवस क्षेत्रीय कार्यालयांना भेट देऊन त्यांच्या कार्यपद्धतीचे निरीक्षण तसेच उद्योगांना प्रदान केले जाणाऱ्या सेवा व सुविधांची तपासणी करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

केंद्र आणि राज्य शासनाच्या महत्वाच्या कार्यक्रम / प्रकल्पांना भेटी देऊन अंमलबजावणी व पर्यवेक्षण करणे.

केंद्र व राज्य शासनाच्या महत्त्वाच्या उद्योग योजना, औद्योगिक समूह सुविधा, प्रोत्साहन योजना, गुंतवणूक प्रकल्प, सामंजस्य करार आणि MSME संलग्न योजनांची अंमलबजावणी व प्रगती यावर देखरेख ठेवण्यासाठी क्षेत्रीय व विभागीय अधिकाऱ्यांना सूचना देण्यात आल्या आहेत.

ग्राम स्तरावरील कर्मचार्यांचे अनुभव, अडचणी व सूचना यांवर त्वरित कार्यवाही करणे.

ODOP, IGNITE Maharashtra, EODB कार्यशाळा सर्व जिल्ह्यांमध्ये प्रत्येक तिमाहीत आयोजित करण्यात येत आहेत. आतापर्यंत एकूण २४४ कार्यशाळा आयोजित केल्या आहेत.

मागील २ वर्षात एकूण: २४० कार्यशाळा, ४४,९८४ प्रतिनिधी

IGNITE
६४ कार्यक्रम
१३९९४
उपस्थित

Export & ODOP
६०
कार्यक्रम
९४३३ उपस्थित

DIS
३९
कार्यक्रम
२७३० उपस्थित

EODB
३४ कार्यक्रम
२६८३ उपस्थित

Udyog Bharari
७ कार्यक्रम
११९००
उपस्थित

Maha-60
३६ कार्यक्रम
५०४४ उपस्थित

CMEGP : २२०२ कार्यक्रम, १२४४१८ उपस्थित

धन्यवाद